

ÖZLEM ESMERGÜL

Yalnız
hatta
Yapayalnız

BİR SAİT FAİK ABASIYANIK ROMANI

DESTEK YAYINLARI: 897
EDEBİYAT: 263

ÖZLEM ESMEGÜL / YALNIZ HATTA YAPAYALNIZ

Her hakkı saklıdır. Bu eserin aynen ya da özet olarak hiçbir bölümü, yayınevinin yazılı izni alınmadan kullanılamaz.

İmtiyaz Sahibi: Yelda Cumalıoğlu
Genel Yayın Yönetmeni: Ertürk Akşun
Yayın Koordinatörü: Özlem Esmergül
Editör: Aslı Bahşi
Kapak Tasarım: İlknur Muştı
Sayfa Düzeni: Cansu Poroy
Sosyal Medya-Grafik: Tuğçe Budak - Mesud Topal

Destek Yayınları: Ocak 2018 (5.000 Adet)

6. Baskı: Nisan 2018
7. Baskı: Mayıs 2018
8. Baskı: Haziran 2018
9. Baskı: Aralık 2018
10. Baskı: Ağustos 2019
11. Baskı: Kasım 2019
Yayıncı Sertifika No. 13226

ISBN 978-605-311-361-4

© Destek Yayınları
Abdi İpekçi Caddesi No. 31/5 Nişantaşı/İstanbul
Tel. (0) 212 252 22 42 – Faks: (0) 212 252 22 43
www.destekdukkani.com
info@destekyayinlari.com
facebook.com/DestekYayinevi
twitter.com/destekyayinlari
instagram.com/destekyayinlari
www.destekmedyagrubu.com

Deniz Ofset – Nazlı Koçak
Sertifika No. 40200
Maltepe Mahallesi
Hastane Yolu Sokak No. 1/6
Zeytinburnu / İstanbul

ÖZLEM ESMERGÜL

Yalnız
hatta
Yapayalnız

BİR SAİT FAİK ABASIYANIK ROMANI

DESTEK
yayımları

Oğluma...

Bir bulut kadar sessiz ve ağlamaklı Eleni... Çaresizlik içinde bekleyip durmak kadar yıkıcı olmuştu arayıp da bulamamak. Günlerdir altını üstüne getirdi İstanbul'un. Çalınmadık kapı bırakmadı Beyoğlu'nda. Hatırladığı her yere uğradı. Tanıdık tanımadık her önüne gelene sordu onu.

Kopile, meczuba, kopuğa, balıkçıya, hancıya, meyhaneciye, orospuya, gazeteciye, çocuğa, pastaneciye, işkembeciye, paşaza, kilise kızına, herkese sordu:

“Sait Faik'i gördünüz mü?”

Ne gören var ne duyan!

Ne oldu kim bilir...

Nerede bu adam?

Çıldıracaktı Eleni... Düşündükçe göğsündeki taş da genişliyor, eziyordu içini. Ya yer yarılmıştı da içine girmişti Sait, ya başında bir iş vardı...

Oturdu pencerenin önüne, hali bitkin. Dışarıyı izledi dalgın... Gözleri çürüdü bakılmaktan. İçine eriyen mumlardan

farksız, günbegün tükeniyordu... Tıpkı Deha gibi... Sararıp soluyordu. Korku ve acı içinde çırpınıp duruyordu ne vaktidir. Ya Sait'i bulamazsa ne olacaktı, ne yapardı bundan sonra? Düşünmesi bile kahrediyordu zavallıyı. İğne deliğine girmiş olsa bulup çıkarmalıydı onu. Sait'ten başka çaresi yoktu. Bir yolunu bulup ulaşmalıydı ona.

Ya Sait bulunmak istemiyorsa ne olacaktı? Ya fark ettiyse Eleni'nin peşinde olduğunu? Ya bile isteye çektiyse elini ayağını Beyoğlu'ndan?

"Ah!" dedi Eleni. Bu çaresizlik kesiyordu içini. Kalbini tutup acıyla kapadı gözlerini. Hayır, hayır... Kötü şeyler getirmeyecekti aklına. Bulacaktı Sait'i... Ne olursa olsun bulacaktı.

Zalim bir adam mıydı Sait? Hiç kaçır mıydı Eleni'den? Bilse koşar gelirdi. Çok severdi Eleni'yi. Hem öyle böyle değil, deli divane severdi. Fital gibi... Aştan öte bir tutkuyla vurgundu ona. Az mı dayağını yemişti Eleni'nin? Ölmekten mi çekinmiş, onursuzluktan mı sakınmıştı kendini? Severken de kaybetmeye razıydı o. Hazırlıklıydı hep.

Tedirgin mizaçlıydı Sait. İçinin tedirginliği yüzünden okunurdu. Sevilmemişlerin, çok üzölmüşlerin, okumuşların tedirginliği... Bir balığın yüzüne baktığını düşünürdü Eleni, Sait'e bakarken.

Honos, kefal ya da sinarit gibi bir şeydi gözleri. Yorgun mavi... Oltaların ucuna gönüllü takılır, ölüp durmaktan haz alırdı sanki. Pis içerdi ama güzel severdi.

Hikâyelerinin birini bile okumamıştı Eleni. Hem dışarıdan bakınca yazara da benzemezdi zaten Sait. Okuryazar

takımıyla düşüp kalktığı olmazdı pek. Onlar gibi giyinmiyordu da üstelik. Nerede o bobstiller, nerede Sait... Yazarlığını belli etmekten ürker gibi bir hali vardı her zaman. Belki kendi de inanmıyordu hikâyeciliğine... Dışarıdan bakınca balıkçı, at hırsızı, boyacı, garson, emekli memur, kestane kebabçısı, sarhoş, çöpçü, kopuk, aylak biriydi...

Aylak bir adam...

Ağzını açmazdı gülerken... Kesik kesik, hızla soluklanır gibi gülerdi. “Keşke gülmese” derdi Eleni içinden.

Uğradıkları her kahvede, her meyhanede eli hep havada “merhaba” deyip dururdu ona buna. İşportacısından kolacı çıraklarına kadar tanırды herkesi. Şehri kendi doğurmuştu sanki... İşçiler, yaşlılar, sanatkârlar, fahişeler, ozanlar, şairler, polisler, pezevenkler, Çingeneler, yazarlar, Rumlar, Ermeniler, Arnavutlar, papazlar, akşamcılar... Hepsi tanırды Sait’i.

Onu bulmak zor bir iş değildi bu yüzden. Mektupları bile “Sait Faik Abasıyanık, Beyoğlu” diye postalanır, kazasız belasız tez elden ulaşırdı sahibine.

Nedense şimdi izi bile yoktu şehirde. Hayra alamet sayılmazdı bu. Keşke biraz olsun Sait’i sevmeyi başarabilseydi. Bunların hiçbiri gelmezdi başına. Sait korurdu onu dünyanın kötülüğünden.

“Eskidendi...” diye düşündü Eleni. Sait’in o büyük aşkı da eskidendi. Çok zaman geçmişti üzerinden. Kaç mevsimin yağmuru altında ezildiler o günden beri. Ykanıp ykanıp kirlendiler boyuna. Başka adamlar, başka kadınlar girdi aralarına. Başka acılar, başka yenilgiler... Sait çoktan

unutmuştur belki de Eleni'yi. Çıkarmıştır içinden. Silmiş-
tir izlerini. Sarmıştır yaralarını. İyileştirmiştir kendini.

“Ah yagapi mu”* dedi Eleni içli içli... “Ah yagapi mu,
neredesin vre?”

Asmalimescit'te Elit'in sokağındaki çorbacıyı görüyor-
du kaldığı pansiyonun penceresi... Sait'in işkembecisi...
Kaç gündür buraya da uğradığı yok... Gelip giden insan-
ların yüzlerine bakıyordu Eleni. Umudunu yeniden yeşer-
tecek tanıdık birilerini arıyordu aralarında.

Ama yok yok yok!

Gözleri doldu kadının. Elinin tersiyle sildi yanağından
süzülen bir damla yaşı. Terliklerinin üzerinden zıplayan
fareyi fark etmedi bile. Arsız hayvan kaçmıyor da artık.
Eleni'nin moru siyaha dönmüş kadife terliklerini kemiri-
yordu topuğundan. Yakında fareler bile yaşayamaz hale
gelecekti bu izbede. Ne pirinç tanesi kalmıştı mutfakta
ne ekmek kırıntısı. Keder karnını doyuruyordu Eleni'nin.
Üzüntüsü ne yediriyor ne içiriyordu. Belki günlerdir su
bile içmemişti. İki gün önce ağzına attığı bir avuç sarı
leblebi kalmış aklında. Midesine lokma girdiği yoktu ama
Deka dayanamazdı ki. O daha çok küçük... Her öğün kar-
nı acıkıyor. İyi bakılması lazım... Yağı, peyniri, balı, sütü
olmalı garibanın. Bir damlacık ciğeri vardı zaten. O da
çürüdü gitti bu rutubetli pansiyonda. Duvarlara baktıkça
başını vurası geliyordu Eleni'nin. “Ah benim salak kafam!
Hiç akıl yokmuş bende! Bırakmayacaktım ben o adamı.
Sait'e ettiklerimin günahını çekiyorum şimdi.”

* Agápi mou - Yagapi mu: Aşkım.

Salonun duvarında siyah renkli kalın bir mürekkep izi, yolunu tutmuş aşağıya süzülüyordu yine. Kurum akıyor du her taraftan. Kapkara kanıyordu oda. Yer yer küflenmiş, sıvaları dökülmüş... Ahşap tavan iyice çürümüş. Başlarına çöktü çökecek. Farelerin ayak sesleri bile gürlütlü geliyordu kulağa.

“Aç su radyoyu Nora!” dedi Eleni. “Yoksulluğun sesini işitmek istemiyorum daha fazla. Evi fareler basmış yine. O kadar misafiriz ki burada, izinsiz yiyecekler bizi. Kemi-recekler her yanımızı.”

“Yeter vre!” dedi Nora. “Perişan ettin kendini günlerdir. Yetti ağlamaların artık. Yazıktır sana. Güçlü olman lazımdır senin.”

Yatağı orta yerinden sönmüş bir divanda uzanıyordu Nora. Zayıf bedeni iyice gömülmüş çukura. Yastıkların arasında seçilmiyordu bile. Gazinoya gidecek bu gece de. Birkaç saat sonra başlardı mesai. Şükür ki ramazanda kapıtmıyor dükkânı patron. Fareleri kızartıp yemek zorunda kalmıyorlardı böylece.

Nora da terliksiz basamıyordu artık yere. Şıpdık şıpdık seğirtip açtı radyoyu. Sesini yükseltmedi çok. Deka uyuyordu içeride. Açıktan gözünü açamıyordu yavrucak.

Ajansı dinlediler, sanki memleketin hali çok da umurlarındaymış gibi.

“Demokrat Parti'nin ezici zaferi her yerde sevinçle karşılandı” dedi ajans spikeri. “1950'den daha büyük ekseriyetle Demokrat Parti'nin iktidarda kalması dört yıllık icraatının tam bir tasvibi şeklinde kabul ediliyor.”

Dört yıl önceki seçimle iktidara gelmişti Demokrat Parti... Yirmi yedi yıl süren tek parti dönemine son verdiği gibi bu yılki seçimlerin de galibi olarak çıkmıştı sandıktan. Bu netice Amerika ve Fransız siyasi çevrelerinde büyük memnuniyetle karşılanmış. New York Times gazetesi seçim sonuçlarına alkış tutuyordu adeta. İsmet İnönü'nün bu ikinci büyük hezimetten sonra siyaset sahnesinden çekileceği söylentileri konuşulmaya başlamıştı bile.

“Aman vre hayırlı olsun iktidarınız” dedi Nora. “Memleket sıkıntılı günlere gebedir yine.”

1945 model Satellit marka radyoya okkalı bir tokat yapıştırdı sonra. Böyle yersiz çıkışları olurdu Nora'nın. Kimse anlamazdı neyi neden yaptığını. Deli işte... Spikerin sesi kesilir gibi oldu bir ara. Neyse ki geldi hemen. Elinin uyarı yoktu. Kadın mı erkek mi belli değil... Gece hayatı sadece gençliğini, güzelliğini değil, kadınlığını da törpülemişti sanki. Ruhu kabalaştıkça, hareketleri de erkekleşmişti iyice. Sesi bile günden güne kalınlaşıyor. Hırıl-tılı ihtiyarlara dönüyordu giderek.

İçli bir öksürük sesiyle sarsıldılar bir an. Orta odanın aralık duran kapısına kaydı ikisinin de bakışları. Kalın bir keder perdesi indi yüzlerine. Zavallı Dekan'ın ciğerleri çınlıyordu yine duvarlarda. Yazık. Hırıl hırıl kaynıyor çocuğun içi.

“Ölüyor yavrucuk” diye inledi Eleni. Yine yaşardı kararlık gözleri. “Avuç kadar ciğeri vardır zaten. Yırtıldı evladımın göğsü. Kesik kesik öksürür Dekan. Damlacık dam-

lacık erir, çürür kızım benim. Tiboro nakano Nora? İlaç lazımdır. Yemek lazımdır. Bakım lazımdır. Sait'i bulmalıyım. Muhakkak bulmalıyım onu. Yoksa ölecek Dekam."*

Nora da içlenmişti şimdi. Burnunun direği sızladı düşününce. Yürek mi dayanırdı bu acıya? Bir lokmacık çocuk çırpınıp duruyordu hasta yatağında. Yavrucuğun yok oluşunu çaresizlik içinde izlemek insanlığından utandırıyor du Nora'yu da. Acıya bakmak kolay değil. Âcizlik, boşa çıkarıyordu her şeyi.

"Bunca yıl dünya üzerinde ömür sürerek ne işe yaradık sanki..." diye düşündü. Küçücük bir çocuğun bakımsızlıktan ölüp gitmesine mâni olamayan ucuz ve değersiz bir hayat uğruna mı çırpınıp durmuşlardı bunca zaman? Yazıklar olsun... Ne Eleni ne de Nora elinden tutup çıkarıyorlardı zavallı Deka'yu düştüğü cehennem çukurundan.

Şekerli su içerek düzelecek değildi ya sağlığı. Derhal sanatoryuma yatırılması icap ediyordu. Günden güne küçülüp kayboluyordu yorganın altında. Ne doktor yüzü gördü gariban ne ilaç... Şimdiye dek beklettikleri kabahat...

Kalkıp kapıyı çektik Eleni. Ağlaştıklarını duyup iyice kahrolmasın çocuk. Bu iki kadına çektirdiği büyük ıstıraptan dolayı yeterince suçluyordu zaten kendini. Bir an evvel ölmeyi diliyordu artık. İyileşmek şevkini çoktan yitirmişti Deka. Sait'ten yana umutlu değildi zira. En iyisi uyuyup uyanmamaktı. Annesinin çektikleri kâfiydi.

"Ah vre Sait, çık artık ortaya çık" diyerek istavroz çıkardı Eleni. Ellerini burnunun ucunda birleştirip kapattı gözlerini.

* Ti boró na káno - Tiboro nakano: Ne yapabilirim?

“Beni bağışlamayacaksın biliyorum. Günahkârım ben. Haksızlık ettim sana Sait... Çok haksızlık ettim. Ama Dekâ masumdur. Benim günahımı o yavruya ödetme sakın. Parakalo ela semena...* Yardım et bana.”

Dizlerinin üzerine çöküp yüzünü divana gömdü. Hıçkırarak ağlıyordu şimdi. Nora da yanına gelip sarıldı Eleni’ye.

“Ağlama yagapi mu...” dedi. “Bulacağız Sait’i. Seni herkesten çok sevmiştir o. Dekâ’yı öğrendiğinde durmaz. Koşup gelecektir. Minicik bir kızdır Dekâ. Ne suçu vardır onun? Masumdur. Anlattığın kadarıyla Sait iyi adammış vre Eleni. Dekâ’yı öğrenirse durur mu hiç? Koşar gelir.”

“Ah Nora ah! Başımıza ne geldiyse hep o Sait’in yazma sevdası yüzünden gelmiştir” diyerek öfkeyle kaldırdı başını Eleni. Gözleri çoktan ölmüş yüzünde. “Ne çektiysek bu yüzden çektik? Sait’in yazma sevdası yaktı bizi.”

* Parakaló éla se ména - Parakalo ela semena: Lütfen gel bana.

-bir-

“Zaten başımıza ne geldiyse hep senin bu yazma merakın yüzünden geldi” diye çıkıştı Makbule Hanım. Üzüntüsünden buhran geçiriyordu. *Dudakları kanıyor kemirilmekten.* “Yazdıkların para etmiyor. Değer görmüyor. Avareliğine bir kılıf uydurmuşsun yazıyorum diye.”

Asabiyet iyi gelmiyordu tansiyonuna. Her yanı uyuşuveriyordu hemen. Midesi de iyi değildi artık. Ağrılar vuruyordu çok zaman. “Bunlar hep üzüntüden” diye düşünüyordu Makbule Hanım. “Bu çocuğun kahırını öldürecek beni.”

Koltuğun ahşaptan kollarına tutunarak güçlkle kalktı yerinden. Sait’in yüzüne baktıkça daha da hırpalanıyordu sinirleri. *Adam hâlâ tek kelime bile etmiyor...*

Sürgülü pencereyi kaldırıp paslı küçük kolu çevirdi altına. Giyotine sokar gibi uzattı başını dışarı. “Öleyim de kurtulayım inşallah” diye söylendi. Sait’in de bu sözleri işitmesini istedi içten içe. Ayarladı sesini kararınca.

Sonrasında pek utandı bu düşüncesinden. *Tövbe tövbe...* “Öleyim de kurtulayım inşallah” ne demek? Yakışır mıydı bu sözler Makbule Hanım’a. Koskoca Hacı Rıza Efendi’nin kızıydı o. Adapazarı eşrafının ileri gelenlerindendi ailesi. Hürmet görürlerdi,

itimat edilirdi onlara. Seyyit Ağa'nın* geliniydi üstelik. *İstiklal madalyalı Seyyit Ağa...* Bir kahvesi vardı Adapazarı'nda. Memleketin aydın takımının uğrak yeri idi. Bir fikir kulübüydü. Belediye başkanlığı bile yapmıştı Seyyit Ağa. İyi adamdı, saygıdeğerdi, aydındı, güçlüydü. Zayıflık, çaresizlik ve yenilgi makul sayılamazdı bu ailede. Makbule Hanım'ın ıstırapının derinlerinde bu itiraz da yatıyordu kuşkusuz. Kabullenemiyordu Sait'in avareliğini... *Abasıyanık ailesinden böyle bir avare çıksın, akıl alır gibi değil...*

Kocası Mehmet Faik hayatta olsaydı bile pek bir şey değişmezdi şimdi. Adam az uğraşmamıştı oğluna hatırı sayılır, konforlu bir hayat sağlayabilmek için ama nafile... Çabaları boşaydı. Ufacık bir umut ışığı belirmiyordu Sait'te. Dipsiz bir bohemyaya sürükleniyordu adeta. Makbule Hanım'ın zihninde makûs bir gelecek hayalinden başka hiçbir şey canlanmıyordu oğluyla ilgili.

Kahırdan başka ne ifade edebilirdi ki Sait gibi hayalperest bir evlada sahip olmak? *Varsa yoksa yazmak...* Ne anlardı sanki yazmaktan, ne anlardı hikâyecilikten? Hem edebiyat çevrelerinde de pek itibar etmiyorlar yazdıklarına. Hayalmiş karaladıkları. *Böyle söylüyorlarmış edebiyat camiasında...* Toplumcu gerçekçi değilmiş hikâyeleri. *Halkın süriüklendiği acıklı kadere duyarsızmış efendim.* Dünya büyük harple akıl almaz bir insanlık suçuna sahne olurken, Sait'in insancıl hikâyelerinin ne anlamı olabilirmiş...

Öyle ya, Almanya Polonya'yı bombalamıştı geçen yıl bu zamanlar. Avrupa'da büyük bir harp sürüp giderken Milli Şef İsmet Paşa da boş durmuyordu tabii. Kendince birtakım politik önlemler alıyordu. Her şeyden önce Türkiye'nin bu harbe girmesini is-

* Sait Faik Abasıyanık'ın dedesi Seyyit Ağa'nın Adapazarı Uzunçarşı'da günümüzde manifaturacı olan bir kiraathanesi vardı. 1920'de Yunanlılar Adapazarı'nı işgal edince halk kaçmak zorunda kaldığı halde Seyyit Ağa, Adapazarı'ndan ayrılmak istemedi. İşgal sırasında vefat etti. Cenazesi Yorgalar Mezarlığı'na defnedildi.

temiyordu. Bu yüzden her kafadan bir ses çıkmasından hoşlanmıyordu. Konuşanın sesini kısıyorlardı hemen. Her aydına bir polis düşüyordu bu memlekette. *Hepsinin peşinde bir sivil...* Türk aydını her an hep baskı altında. Sait'in insan hikâyelerini küçümsüyordu toplumcu gerçekçiler. Edebiyatçıdan saymıyorlardı onu. Yazarlar, memleketin geleceği uğruna kalem oynatıp hayatlarını tehlikeye atarken onun hayalperestliğini pek yersiz buluyorlardı.

“Buna rağmen başını belaya sokabiliyor” dedi Makbule Hanım içinden. “Kimselerin değer vermediği hikâyeleri yüzünden mahkemelerde sürünmeyi başarabiliyor.” *Ya bir de tutuklanır da hapse atılırsa ne olacaktır? Allah korusun... Ne yapardı içeride?*

Mehmet Faik Bey bugünleri görseydi bin defa ölürdü kahrından. Hiç değilse bir kerede can verip gitmişti. Ya Makbule Hanım ne yapsın? Sait her gün öldürüyordu onu. Ne umutlarla doğurup kucığına aldığı oğlunun eli iş tutmuyordu hâlâ, aile mirasını yemekten başka bir halt ettiği yoktu. Kurulu işleri batırıyor, evlenemiyor, gittiği yerde barınamıyordu... Tutturmuştu bir yazmak sevdası, savrulup gidiyordu. Üstelik 34 yaşındaydı artık. Hayatını kendi yağında kavrulup gidecek bir akışa sokmayı başaramaz mıydı insan bu yaşa kadar? Ne vakte kadar anasının eline bakacaktı böyle? *Yazık...* Oğlunu subay kıyafetleri içinde hayal etmekten cayalı çok olmuştu. Bir baltaya sap olsa yeterdi artık.

Küçüklükten belli etmişti aslında büyüdüğünde böyle huysuz ve tedirgin bir adam olacağını. Nasıl da yaramazdı. “Abasızın Mançuko” derdi arkadaşları ona. Haşarı bir burjuva çocuğuydu Sait onların gözünde. Babası zengindi ne de olsa. Ceviz kütüğü ve testere ticareti yapardı. Bir ara tahrirat kâtibi olarak Karamürsel'e çıkmıştı tayini. Adapazarı'ndan taşınmaları gerekmişti o zaman. Sait Karamürsel'de mahalle mektebine başlamıştı. Seyyit dedesiyle Sait

Rıza dedesinin hasretinden iyice huysuzlanınca geri dönmüşlerdi. Rehber-i Terakki'ye kaydettirmişlerdi bu kez. Yabancı dil öğretirlerdi bu mektepte... Gâvur mektebi derlerdi bu yüzden.

Makbule Hanım, geçimsizlikten kocasını terk edip gidince yavaş ki bu kez de annesinin hasretine dayanmak düşmüştü Sait'e. Pek küçüktü, anne kuzusuymdu o zamanlar. Üç buçuk yıl boyunca babasının yanında, annesinin özlemi içinde kavrularak yaralı bir çocukluk yaşamıştı. *Her biri neredeyse bir asır süren üç buçuk yıl...* Şükürler olsun ki annesi geri dönmüştü sonra. Geçimsizlik zaman zaman sürüp gitse de, Makbule Hanım küçük haylazından ayrı yaşayamayacaktı daha fazla.

Sonra yine Sait için taşındılar Adapazarı'ndan. İstanbul'a geldiler ailece. Oğlu iyi bir eğitim alsın istiyordu Mehmet Faik Bey... İstanbul Erkek Lisesi'ne yazdırdılar. Bir evleri vardı Şehzadebaşı ile Süleymaniye arasındaki Bozdoğan Kemeri'nde. *Kirazlı Mescit Sokak, 7 numara...*

Bir hocası vardı o zamanlar Sait'in.

Hakkı Tarık Us...

Sait'in hikâye yazmaya başlamasında pek teşviki ve desteği olmuştu zira. Şimdi adama kızsın mı, sitem mi etsin bilemedi Makbule Hanım.

Bir gün bir hocanın sandalyesine raptiye yerleştirtince bütün sınıf olduğu gibi atılmıştı okuldan. *Herkesine bir tasdikname...* Çocuklar çil yavrusu gibi dağıldılar sonra. Kimsenin gözünün yaşına bakmadı okul yönetimi. Sait'e de Bursa Lisesi düştü. Sürgün gelenleri pek sevmediler burada. Çocukların burnundan getirdiler her şeyi. Bazıları okulu bırakmak zorunda bile kaldı ama neyse ki Mehmet Faik Bey'in baskıları tesir etti de Sait çekip gidemedi okuldan. Dört yılda ancak bitirdi liseyi. İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi'ne pek bir heyecanla girdi